

ni mogoče, vdeležiti se bodisi le posvetovanja o teh predmetih. — In po teh besedah so zapustili slovenski poslanci deželno zbornico. Kdo bi jih tudi mogel prisiliti, da gledajo, kako Nemci kopljejo grob njihovim rojakom...? Nemci so potem sami vsprejeli oni predlog.

Dolžnost slovenskih poslancev pa je sedaj, da od kraja do kraja oznanjujejo nam Slovencem pogubonosno delovanje štajarskih Nemcev ter širijo prepričanje, da v Gradcu za nas ni mesta, da se Slovenci moramo od Nemcev ločiti ter dobiti svojo deželno upravo, svoje gospodarstvo. Sami si hočemo rezati lastni kruh. Zadnja kočna na Spodnjem Štajarskem naj izve o teh grobokopnih 20.000 gid., v vsaki koči naj se udomači klic: «Proč od Nemcev, proč od Gradca!»

Nemška oholost.

Z velikimi težavami so spravili nemški državni poslanci na binkoštno nedeljo svoj narodnostni program na dan. Iz programa pa vključujejo dolgemu posvetovanju ne odseva nemška pamet, ampak le nemška oholost in predrznost. Nemci zahtevajo, da se nemški jezik proglasi avstrijskim državnim jezikom, češ, tem prej smo godni za pruskega kralja. Da resno mislijo na Prusijo, razvidimo iz njih druge zahteve, naj se zveza z Nemčijo uzakoni. Za to neavstrijsko zahtevo si zasluži vsak državni poslanec, ki se je o tem posvetoval, da ga utaknejo par let v luknjo kaše pihat. Avstrija je po svoji večini slovanska, in se ne bo nikdar prodajala pruskonomskemu kralju. Sicer pa tudi Nemci sami dobro vedo, da je večina avstrijskega prebivalstva slovanskega rodu, zato predlagajo nemški državni jezik, in da bi lažje opravljali poprusjačenje, zahtevajo, naj se Poljaki ločijo od Avstrije, kakor so se Ogrji. Potem bi imeli Nemci le nas Slovence in Čeha v žaklju, katere bi lahko zdrobili. Glede Spodnjega Štajarja govori nemški program največje bedastoče. Skupno prebivajočih Slovencev nemški veleumi ne poznajo, slovenske paralele se morajo v Celju zatreti, po trgih in mestih so dovoljene le nemške šole, v uradih naj bo kar največ nemščine, pri okrožnih sodiščih naj se obravnava v nemščini. Ako bi katero ministerstvo le nameravalo, uresničiti te sanjarske nemške predloge, tedaj bi nastal med Slovani v Avstriji odpor, kakoršnega še svet ni videl. V Avstriji smo Slovani v večini, mi moramo torej biti tudi gospodje! Sicer pa bomo o tej stvari še obširneje govorili ter določno označili svoje stališče.

Razmere v Gorici.

Iz Gorice smo dobili izvirno poročilo: Črni oblaki se približujejo na politiskem polju v Gorici. Tukaj se nahajata dve stranki: Gregorčičeva in Gabrščekova. Obedve bi radi gospodovali in vladali. Drug bi rad drugega spodrnil, kakor so svoje dni Tonklija. Vendar pa ima Gregorčič mnogoveč privržencev zavoljo svojih zaslug za prerojenje slovenskega življa na Goriškem. Vsled tega mislim, da bo tudi on zmagal pri obnem zboru «Sloge» 25. t. m., kajti učiteljsvo je zapustilo «Sočo» zaradi neobjavljenja dopisov iz učiteljskih krogov. Kakor sem zvedel, je še samo eden učitelj naročen na «Sočo.» Toraj 25. t. m. bo se bil smrten boj za prvenstvo voditelja. Tukaj se bodo odkrile rane in skrivnosti «Sloge.» Pregovor pravi: «Sloga jači, nesloga tlači» a pri naši «Slogi» se to ne uresničuje. Škoda, da se cepimo. Zakaj toliko strank ravno na meji, kjer potrebujemo sloz-nega delovanja? Lahoni se nam bodo smejali in se ravnali po geslu: «Kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima.» Pripoznati moramo Gregorčiču trajno delovanje skozi veliko let. On je zbudil in vzdramil Slovence v Gorici, ko bi njega ne bilo, bi Slovenci ne imeli že toliko upliva na Goriškem. V Gorici okoli Sv. Antona so posestniki večinoma skoro vsi Slovenci. A tudi Gabrščeku ne moremo odrekati velikih zaslug.

V četrtek 18. t. m. smo imeli zborovanje zaradi Hilarijske tiskarne. Ker ima tiskarna povsem laško lice, tudi delavci, posebno pa tiskarji, niso slovensčine zmožni, zato so ji Slovenci hrbet obrnili in ustanovili «Narodno tiskarno» v prejšnji Obizzijevi, katero sta kupila dr. Gregorčič in grof Coronini. Tam se bo znanprej tiskal «Primorski list» in «Cvetje,» morda še tudi tretji list, katerega namerava «Sloga» po svojih pravilih izdavat.

Slovenska šola v Trstu.

V Trstu je na stotine slovenskih šolskih otrok, ki bi radi obiskovali slovensko šolo. Leta in leta že prosijo tržaški Slovenci za slovensko šolo. Ker pa je mestni svet v tem pogledu gluha, pritožili so se stariši pred 15 leti na namestništvo. Zadnje dni je namestništvo vendar enkrat rekurz rešilo. A kako? Namestništvo je tržaškim Slovincem povedalo, da jim slovenskih šol v mestu sploh ni treba, ker imajo take šole v okolici mestni. Kaj naj rečemo k temu? To je najkrepkeji udarec v obraz slovenskemu narodu, kojega zastopniki tako zvesto hlapčujejo Thunu in desnici. Toliko smo tedaj napre-

dovali, da mesto z obljubami nas pitajo s zaušnicami! Zalostno!

Nova vojska?

Med južno-afričansko državo Transvaal in med Anglijo se morda v kratkem začne krvava vojna. Transvaal je najbogatejša dežela zlata, srebra in dragih kamenov. Zato je umevno, da bi jo pohlepni Angleži radi dobili v svoje roke. Na vsak način hočejo zdaj izzivati vojno. Tujci — prisiljenci v Transvaalu hočejo namreč uživati vse državljanske pravice. Domačini jih jim nečejo dati. Angleži pa pravijo, da jim jih morajo dati, pa podpirajo prisiljence. Nekaj Angležev so pred kratkim v Transvaalu zaprli, ker so snovali napad na Transvaal.

Dopisi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Društvene zadeve.) Tukajšnje gasilno društvo si je izvolilo to pomlad naslednje načelnstvo: Alojzij Čagran je načelnik, Matija Čagran njega namestnik, Martin Pintarič je vodja plezavcev, Ferdinand Hrašovec namestnik, Martin Fekonja vodja brizgalničarjev, France Slana namestnik, g. Alojzij Majcen tajnik in France Strniša nadzornik gasilnega orodja.

Pri shodu dne 14. maja predlagal je načelnika namestnik, da se opusti nemško, ter uvede slovensko povelje, pri čemur so se nekateri mrmraje odstranili, toda večina je ostala ter enoglasno odobrila in sprejela predlog. Vrli Jurjevčani, le pogumno naprej! Saj Vas je že itak predolgo kazil madež nemške komande. Že dolgo je bilo treba kaj takega odpraviti, kar se je pa pod novim načelništvom sedaj zares zgodilo. Vam, zavedni možje in mladeniči jurjevski, pa kličemo: Pristopite k prenovljenemu društvu v obilnem številu, kojega geslo je: delovati Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!

Od Sv. Križa pri Mariboru. (Tužno ponesrečene spletke proti občinskim volitvam). Dne 16. februarja imeli smo pri nas občinske volitve. Udeležba ni bila mnogobrojna, vendar pa smo dobili v novi občinski odbor prav dobre in čile moči, med temi župnika Fr. Kocpeka in našega rojaka dr. Pipuša, katera nam Bog ohrani še prav mnogo let, tako da smo lahko bili zadovoljni z izidom volitve. Ni pa bila tako zadovoljna z novim odborom naša nemško-politična strančica, katero je podpiral tudi pri-vandranec Florijan Schauer, tisti Schauer, katerega so nam poslali Šentpeterčani pri

pridemo na neko veliko dvorišče, nas že obdajajo čudno opravljeni in resni turški moški; reklo se nam je, da so derviši ali muhamedanski menihi; gremo po lesenih stopnicah v prvo nadstropje in vstopimo v sv. dvorano — Turki pa kar nam za petami; mi mirno poslušamo lepo pridigo, derviši pa nalašč glasno kramljajo in nas motijo; ko pa začnemo moliti «Oče naš,» zaženejo Turki strašanski krik in trušč; policaji in kavasi posredujejo in se že pripravljajo na boj z mečem in palico; in najbrž bi bila tekla kri, ako bi se ne bili mi hitro in sami radi vmaknili. Zvedel sem pozneje, da so derviši po našem odhodu dvorano dobro zavarovali in ključavnico s plehom prebili; ko pride drugi dan neka baronica in prosi dovoljenja vstopiti, ga ji odrečejo in zabranijo; toda, ko srebrnjaki zažvenketajo v baronični roki, se Turki spreobrnejo in se spravljajo pleh trgat s ključavnice; zares, bakšiš premore vse.

Dvorana zadnje večerje je dolga 14 m. in široka 9 m., s kamenitim tlakom, ki je pokrit z bornimi preprogami, sicer pa celo prazna, zapuščena in zaprašena; obok podpirata dva kamenita stebra.

Zakaj se pa mohamedani tako bojijo, da bi jim kristjani vzeli to dvorano? Samo zato, ker menijo, da se tik nje nahaja grob Davidov, katerega tudi oni visoko čislajo in

časitijo. Sicer pa upajmo, da se pridejo boljši časi in da se bo stala tukaj lepa krščanska cerkev, kakor se je že v srednjem veku vzdigala na višini sionskega hriba cerkev sv. Duha, o kateri pa zdaj ni več najti sledu; saj se mora ravno ta kraj prištevati najznamenitejšim krščanskim svetiščem, ker tukaj je tako imenovani cenakulum ali obednica, v kateri je Jezus Kristus jedel zadnjikrat velikonočno jagnje. Vsled starega, jako zanesljivega poročila je namreč stala tukaj tista hiša, v kateri je Gospod svojim učencem noče umival in jim s tem priporočil ponižnost, ljubezen in čistost srca, ter je potem vpostavil zakrament presvetega Rešnjega Telesa in apostole posvetil za duhovnike ali mašnike nove zaveze, ter tako posvetil to hišo za prvo krščansko cerkev. Tukaj se je Jezus prikazal svojim učencem na dan svojega častitljivega vstajenja, da jih potrdi v sveti veri in jim podeli oblast, katero je sam prejel od svojega nebeškega Očeta, ter je vpostavil tudi zakrament svete pokore. Tukaj se je zopet prikazal osmi dan svojim apostolom, da je ozdravil nevero apostola Tomaža. Tukaj je zbral svoje učence pred svojim vnebohodom, da jim podeli zadnja povelja in naročila. Tukaj so bili apostoli in učenci zbrani v molitvi enega duha, enega srca, da si izprosijo tolažnika svetega Duha. Tukaj je bil

sv. Matija apostolom izvoljen in prištet. Tukaj je prišel na binkoštno nedeljo sveti Duh nad apostole in prve verne in je bila tako vstajena sveta katoliška cerkev. Tukaj je imel sveti apostol Peter svojo prvo pridigo, po kateri se je iz vseh pokrajin zemlje spreobrnilo 3000 nevernikov. Tukaj je bil sveti Štefan z drugimi vred za dijakona izvoljen in posvečen. Odtod je vodil in vladal sveti Jakob mlajši krščansko občino v Jeruzalemu. Tukaj je obiskal sveti apostol Pavel po svojem spreobrnenju poglavarja svete cerkve apostola Petra, «da nebi zastonj tekel in se trudil.» Tukaj so si razdelili apostoli pokrajine vesoljne zemlje ter so se zopet semkaj vračali iz svojega apostolskega delovanja. Tukaj v bližini je prebivala prečista devica Marija, mati Jezusova in je tudi tukaj umrla. Pri tem svetišču je bil sedež škofov jeruzalemskih, kakor tudi pokopališče kristijanov, na katerem so bili pokopani sveti Štefan mučenik, Gamaliel in drugi verni kristjani. Ni se torej čuditi, da so to častitljivo svetišče verniki visoko čislali pod imenom «sveti Sion». V samostanu pri tem svetišču se je nastanil sveti Francisek Asiški (1219), ko je prišel obiskat božji grob v Jeruzalemu, in tukaj so se naselili leta 1333 njegovi duhovni sinovi in so se branili proti turškemu navalu do leta 1559; zato ima še dandanes predstojnik